

№05 (111)
травень 2011

БЕЛАРУСЫ Ў СВЕЦЕ

ІНФАРМАЦЫЙНЫ БЮЛЕТЭНЬ

У НУМАРЫ:

ГАНАРУСЯ БЫЦЬ
БЕЛАРУСКАЮ

Працяг на стар. 3

У ВІЛЬНІ ЎСТАЛЯВАЛІ
ШЫЛЬДУ Ў ГОНАР
КС. АДАМА СТАНКЕВІЧА

Працяг на стар. 3

БЕЛАРУСЫ АМЕРЫКІ
АДКРЫЛІ
ЛЕТНІ СЕЗОН

Працяг на стар. 7

“ЛЯПІСЫ” САБРАЛІ АНШЛАГ У ВІЛЬНІ

Забаронены ў Беларусі гурт “Ляпіс Трубяцкі” 14 траўня выступіў перад студэнтамі Еўрапейскага гуманітарнага ўніверсітэта.

Канцэрт пры поўным аншлагу прайшоў у віленскім клубе “Пропаганда”, які месціца ў памяшканнях былога Дома культуры прафсаюзаў. Вечарына была арганізаваная Еўрапейскім гуманітарным універсітэтам пры падтрымцы МГА “ЗБС “Бацькаўшчына” ў межах культурніцкай кампаніі “Будзьма беларусам!”. Канцэрт наведалі і прадстаўнікі літоўскіх уладаў: міністр адукацыі Літвы і чыноўнікі гарадскога самакіравання.

Канцэрт “Ляпісай” быў незвычайнай і тым, што трапіць на яго можна было толькі па запрашальніках. Большаясьць шчасліўчыкаў, якія атрымалі запрашэнні, складалі студэнты ЕГУ.

Працяг на стар. 2

ЯЎГЕНУ ВАПУ АНУЛЯВАЛІ БЕЛАРУСКУЮ ВІЗУ

23 траўня пры перасячэнні беларускай мяжы беларускія памежныя службы анулявалі ўязную візу старшыні ўпраўлы “Радыё Рацыя” і галоўнаму рэдактару Тыднёвіка беларусаў у Польшчы “Ніва” Яўгену Вапу, не пусціўши такім чынам на тэрыторыю Беларусі.

Яўген Вапа з'яўляецца сябрам Вялікай Рады Згуртавання “Бацькаўшчына” і менавіта па запрашэнні “Бацькаўшчыны” ёнатрымаў службовую візу для ўезду ў Беларусь. Пры ануляванні візы яму паведамілі, што пра прычыны такога рашэння

можна даведацца ў Пасольстве Рэспублікі Беларусь у Варшаве. Аднак беларуское пасольства адмовілася назваць гэтыя прычыны.

У сувязі з гэтай сітуацыяй Згуртаванне беларусаў свету “Бацькаўшчына” звярнулася ў МЗС Беларусі з просьбай патлумачыць прычыны анулявання візы.

У лісце МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”, накіраваным на імя міністра замежных спраў Беларусі, падкрэсліваецца, што Яўген Вапа з'яўляецца актыўным грамадскім дзеячам беларускай нацыянальной меншасці ў Польшчы,

Працяг на стар. 2

ГОНАР ЦІ ПРЫБЫТАК. У ЛОНДАНЕ ПІКЕТАВАЛІ MCDONALD'S

Удзельнікі кампаніі "Free Belarus Now!" 18 траўня правялі акцыю "Гонар ці прыбытак" ля ўваходу ў рэстаран хуткага харчавання McDonald's, размешчанага ў цэнтры Лондана.

Акцыя пратэсту была справакаваная ўдзелам мінскага рэстарана McDonald's у судовых працэсах над удзельнікамі Плошчы. Да спраў падсудных былі далучаныя заявы рэстарана McDonald's і крамы "Евросеть" пра ўпушчаны прыбытак увечары 19 снежня, калі ў Мінску праходзіла акцыя пратэсту супраць фальсіфікацыі вынікаў презідэнцкіх выбараў.

Каардынатар кампаніі "Free Belarus Now!" Ірына Багданава, сястра прысуджанага да 5 гадоў турэмнага зняволення кандыдата ў презідэнты Андрэя Сянікава, каментуючы акцыю, сказала: "Мы спадзяваліся, што на працягу судовых працэсаў кампанія McDonald's недвухсансоўна адмяжуецца ад задумы ўладаў па ўцягванні камерцыйных

структур у брудную палітычную гульню. Сённяшнію акцыю мы праводзім для таго, каб бізнес-структуры цвяроза ацэнівалі рэчаіснасць, і разумелі, што іх дзеянісць знаходзіцца пад кантролем грамадства".

У акцыі ўзялі ўдзел актыўісты кампаніі "Free Belarus Now!", удзельнікі трупы Беларускага Свабоднага тэатра, беларускія і брытанскія грамадскія дзеячы. Падчас акцыі былі раздадзеныя сотні ўлётак, якія інфармуюць аб сітуацыі ў Беларусі, аб рэпресіях супраць палітычных актыўістаў і грамадскіх дзеячы.

Паводле сайту "Хартыя'97"

13 КІЛАМЕТРАЎ У ГОНАР ГЕНЕРАЛА БУЛАК-БАЛАХОВІЧА

Арганізацыя "Беларуская Нацыянальная Памяць" зладзіла ў гонар генерала Булак-Балаховіча веласіпедны прабег па Варшаве працягласцю 13 км.

Пачаўся рэйд ад помніка дэ Голю, далей удзельнікі прабегу праехалі праз

мост Панятоўскага на правы бераг Віслы - на вуліцу Парыжскую, 27, месца смерці Булак-Балаховіча, наведалі Павонскія могілкі, дзе знаходзіцца сімвалічная магіла генерала.

Паводле "Радыё Рацыя"

НАВІНЫ МГА "ЗБС "БАЦЬКАЎШЧЫНА"

"ЛЯПІСЫ" САБРАЛІ АНШЛАГ У ВІЛЬНІ

Праца. Пачатак на стар. 1

Таксама сярод запрошаных можна было ўбачыць гасцей з Беларусі — мастака Алеся Пушкіна і эканаміста Сяргея Чалага. Акрамя таго, на канцэрт прыйшлі ўдзельнікі Плошчы-2010, якія пасля снежанскіх падзеяў знаходзіліца за мяжой.

Канцэрт пачаўся са спазненнем. Перад уваходам сабраліся сотні чалавек (усяго на канцэрт прыйшло больш за 500 чалавек). На стаянцы можна было пабачыць аўтамабілі з бел-чырвона-белай сімвалікай. Актыўісты арганізацыі Belarus Watch у межах кампаніі "БЕЗ ВІЗЫ!" раздавалі саколкі і фатографаваліся з тэматычнымі постэрамі. У фое клуба можна

было набыць прадукцыю рэдакцыі часопіса "Архэ". Адным словам, канцэрт "Ляпісаў" у Вільні перарос у сапраўдную беларускую вечарыну.

Сяргей Міхалок і кампанія выканалі песні з новага альбому "Вясёлыя карцінкі", а таксама ранейшыя хіты. Беларускамоўныя песні "Ляпісаў" асабліва жыво ўспрымаліся публікай. Музыкаў доўга не адпускалі, яны выконвалі на "біс" песню за песні. Але развітвацца ўсё ж давялося, добра, што ненадоўга. 10 чэрвеня "Ляпіс Трубяцкі" зладзіць платны канцэрт у той жа "Прапагандзе".

*Інфармацыйны цэнтр
МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"*

ЯЎГЕНУ ВАПУ АНУЛЯВАЛІ БЕЛАРУСКУЮ ВІЗУ

Праца. Пачатак на стар. 1

старшынёй Беларускага саюза ў Польшчы. Шмат у чым дзякуючы яго дзеянісці беларуская меншасць у Беласточчыне захавалася і актыўна дзейнічае на грамадска-культурнай ніве.

"Згуртаванне беларусаў свету "Бацькаўшчына" звяртаеца ў Міністэрства замежных спраў Рэспублікі Беларусь з настойлівай просьбай патлумачыць прычыны анулявання ўязной візы сябру Вялікай Рады МГА "ЗБС "Бацькаўшчына" Яўгену Вапу", — гаворыцца ў лісце.

Таксама Згуртаванне беларусаў свету "Бацькаўшчына" ў адпаведным лісце праінфармавала Міністэрства культуры Беларусі аб ануляванні візы Яўгену Вапу, падкрэсліўшы, што Яўген Вапа з'яўляецца членам Кансультатыўнага савета па справах беларусаў замежжа пры Міністэрстве культуры Рэспублікі Беларусь. Не маючы візы, ён не змогаў ўзяць удзел у пасяджэнні Кансультатыўнага савета, запланаваным на 9 ліпеня 2011 года. І выказала просьбу аказаць спрыяньне ў высвятленні прычынаў анулявання візы Яўгену Вапу і па магчымасці прыняць пэўныя заходы з тым, каб рашэнне аб ануляванні візы было адменена.

У сваю чаргу Міністэрства замежных спраў Польшчы прыняло заяву, у якой выказала заклапочанасць з нагоды анулявання візы Яўгену Вапу.

"Лічым гэты інцыдэнт чарговым, разам з арыштам Андрэя Пачобута, крокам беларукіх уладаў, скіраваным супраць свабоды слова", — адзначаеца ў заяве.

Управа "Радыё Рацыя" распаўсюдзіла зварот, у якім заклікала праявіць салідарнасць, пацікавіўшыся "сітуацыяй, у якой беларуса — грамадзяніна Польшчы, старшыню Беларускага саюза ў Рэспубліцы Польшча, журналіста, пазбаўляючы права на ўезд у Рэспубліку Беларусь".

Сам Яўген Вапа наступным чынам патлумачыў на сайце "Радыё Рацыя" з'яўленне гэтага закліку: "Наша заява — гэта перадусім зварот да сяброў журналістаў, каб і яны паспрабавалі даведацца, што было прычынай анулявання для мяне візы. І гэты заклік ёсць для таго, каб пазваніць у пасольства Беларусі ў Варшаве, бо туды мяне памежнікі накіравалі, каб атрымаць інфармацыю".

*Інфармацыйны цэнтр
МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"*

БЕЛАРУСЫ САНКТ-ПЕЦЯРБУРГА ЎШАНАВАЛІ ПАМЯЦЬ АХВЯРАЎ СТАЛІНСКІХ РЭПРЕСІЙ

Сустрэча ўдзельнікаў беларускага грамадскага культурнага таварыства і іх сяброў у пасёлку Левашова, непадалёку ад Санкт-Пециярбурга адбылася 7 траўня. Для беларусаў Санкт-Пециярбурга штогадовае наведванне Левашоўскай пустэчы з мэтай ушанавання ахвяраў сталінскіх рэпрэсій сталася традыцыяй.

Сёлета ў памятнай сутрэчы ўдзельнічала 12 чалавек. Гісторык, доктар філалагічных навук, загадчык аддзела рэдкай кнігі Расійскай Нацыянальнай (Публічнай) бібліятэкі, аўтар кнігі "Беларускі Пециярбург"

Мікола Нікалаеў распавёў гісторыю Левашоўскіх могілак прысутным. Пасля агляду і знаёмства з мемарыялам, уся суполка сабралася каля беларуска-літоўскага крыжа, першага помніка, які быў паставлены ў Левашоўскай пустэчы. Тут жа пециярбургскі грэка-каталіцкі святар айцец Кірыл правёў паніхіду на беларускай мове.

Скончылася служба і памятнае мерапрыемства спевам духоўнага гімна Беларусі "Магутны Божа" ў выкананні выдатнага беларускага спевака Лявона Га-брусёнка.

belspb.org

У ВІЛЬНІ ЎСТАЛЯВАЛІ ШЫЛЬДУ Ў ГОНАР КС. АДАМА СТАНКЕВІЧА

Намаганнямі старшыні Таварыства беларускай культуры ў Літве Хведара Ніонькі ў суботу, 14 траўня, на будынку былога Віленскага беларускага гімназіі была ўсталявана мемарыяльная шыльда ў гонар святара і пакутніка ксяндза Адама Станкевіча.

Пра ўрачыстае адкрыццё шыльды будзе паведамлена пазней.

Варта адзначыць, што гэта ўжо 10-я па ліку шыльда, усталяваная ў Вільні дзякуючы Таварыству беларускай культуры.

westki.info

ГАНАРУСЯ БЫЦЬ БЕЛАРУСКАЮ

Як не забыць родную мову, жывучы за тысячы кілометраў ад Радзімы, і не згубіць сябе ва ўмовах чужой культуры, піша сябра Нью-Ёркскага аддзела Беларуска-амерыканскага за-дзіночання Алена Ахмяненка.

Кожны з нас, спадзяюся, мае пачуццё сувязі з Радзімам. Але тут, у Нью-Ёрку, пачуццё гэтае часта пачынае губляцца, асабліва калі побач няма тваіх родных і сяброў з Бацькаўшчыны. У гэтым вялікім горадзе з чужою культурою, музыкаю, моваю і ладам жыцця, з зусім іншым менталітэтам людзей, можна згубіцца і нават забыцца, хто ты такі. Но, жывучы тут, усё больш пачынаеш размаўляць па-ангельску, а родную мову ўжываеш усё радзей.

Калі цябя нехта пытаем: "Хто ты, ці адкуль ты родам?" – ты, мабыць, адказваеш: "Я – беларус". Але не кожны ўсведамляе, што гэта значыць, як не задумвалася і я.

Калі я сустрэлася ў Нью-Ёрку з маім сябрам Арцёмам Міхайлоўскім, ён парайт мне: "Ідзі да сваіх". І я прыйшла ў аддзел Беларуска-амерыканскага задзіночання ў Нью-Ёрку.

Прызнаюся сумленна, я і не разумела, наколькі гэта важна – сустракацца, сябраваць і размаўляць з землякамі, абмяркоўваючы палітычныя, эканамічныя і культурныя падзеі, што адбываюцца ў Беларусі і ў свеце. Калі ўпершыню прыйшла на сход і пачула, што ўсе размаўляюць па-беларуску, спачатку я спалохалася, што не змагу быць сапраўднаю сяброўкаю арганізацыі, таму што не размаўляю

так добра на роднай мове. Прычына гэтаму ў тым, што ў Беларусі я саромелася размаўляць па-беларуску, ды і сябры здзекаваліся, таму што гэта лічылася несучасным і нямодным, а мне не хацелася быць белаю варонаю, з якой усе смяюцца. Таму родная мова паступова забывалася.

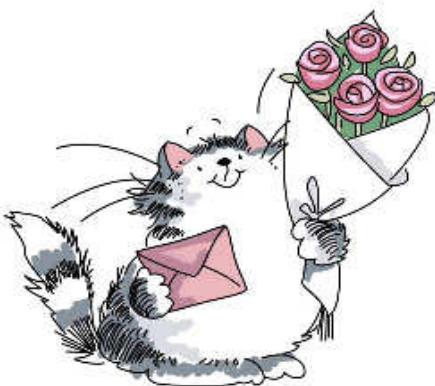
Трапіўшы ў БАЗА ў беларускамоўнае асяроддзе, я перастала саромеца і баяцца, адчула сябе сярод роўных і з радасцю пачала размаўляць па-беларуску. І мне гэта падабаецца. Гэта дадало мне ўпэўненасці, што ў гэтай краіне я не адна. Хочацца параіць усім, хто ходзіць на нашыя сходы, каб таксама, спачатку як могуць, як атрымліваецца, спрабаваць размаўляць між сабою і дома па-беларуску, каб вярнуцца да нашай роднай мовы. Мабыць, тады мы будзем адчуваць сябе больш згуртованымі і абароненымі. Мова аўядноўвае людзей.

Сяброўкаю БАЗА я стала нядаўна. Даведалася, што сябры арганізацыі адзначаюць тут нашыя нацыянальныя святы: Каляды, Гуканне вясны, Купалле, святкуюць Дзень незалежнасці Беларусі, смела аціньваюць палітычныя падзеі і навіны, пра якія даведваюцца не з салодка-ліпавай падачы беларускага тэлебачання, а з самых разнастайных інфармацыйных крыніцаў.

З нецярпеннем чакаю лета і Купалля. Спадзяюся, што сёлета на яго збярэзца шмат дзяўчат і хлопцаў. Вельмі задаволеная, што знайшла месца і сяброў, дзе я з годнасцю магу адчуваць сябе беларускаю.

Алена Ахмяненка, e-krama.com

ВІНШАВАННЕ СЯБРАЎ ВЯЛІКАЙ РАДЫ

Маём гонар павіншаваць з днём нараджэння сябраў Вялікай Рады Згуртавання беларусаў свету "Бацькаўшчына", якія нарадзіліся ў чэрвені: **Валянціна Голубева, Міколу Маркевіча** (Беларусь), **Лявона Юрэвіча** (ЗША), **Яўгена Вапу** (Польшча), **Валерыя Барташа** (Украіна), **Дзмітрыя Плакса** (Швецыя). Жадаем шаноўным імяніннікам выдатнага здароўя, дабрабыту, натхнёнаў працы, поспехаў ва ўсіх справах.

Управа МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"

ВІНШУЕМ З ЮБІЛЕЕМ ІРКУЦКАЕ ТАВАРЫСТВА БЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРЫ ІМЯ ЯНА ЧЭРСКАГА!

31 траўня 15-гадовы юбілей святкуе Іркуцкае таварыства беларускай культуры імя Яна Чэрскага. Згуртаванне беларусаў свету "Бацькаўшчына" шчыра віншуе сябраў ІТБК з такой значнай падзеяй.

Без перабольшвання можна сказаць, што Таварыства беларускай культуры імя Яна Чэрскага з'яўляецца адной з самых актыўных беларускіх суполак замежжа. Дзейнасць яго вядомая далёка за межамі не толькі Іркуцкай вобласці, але і Расіі. Сёння ІТБК мае 11 аддзяленняў у розных гарадах Іркуцкай вобласці і працуе па 20-ці розных накірунках. Кожны месяц сябры таварыства праводзяць шэраг розных мерапрыемстваў: беларускія абрацавыя святы, беларускія дыскаткі для моладзі, гістарычныя вечарыны, музычныя фестывалі.

Пры таварыстве дзейнічаюць Бібліятэка беларускай літаратуры, музей-майстэрня "Беларуская хатка", дзе сабраны ўнікальныя экспанаты з беларускіх вёсак Прыбайкаля, кансультатыўны цэнтр "Аіст" па пытаннях міграцыі і распаўсюджвання інфармацыі пра грамадзянскія права

ў Расіі сярод перасяленцаў з Беларусі. Раз на два месяцы выходзіць газета "Маланка".

Вялікае значэнне Таварыства надзяляе пытанню перадачы маладому пакаленню культуры і гісторычнай спадчыны беларускага народа. Дзякуючы нястомнай працы актыву ІТБК і асабліва яго нязменнага старшыні Алегу Рудакову ў Іркуцку выгадавалася цэлая плынь маладых беларусаў, якія, нарадзіўшыся ў Сібіры за тысячу кілометраў ад Беларусі, пастаянна працу ѿ, не шкадуючы часу і сіл, на ніве адраджэння і папулярызацыі духоўных і культурных каштоўнасцяў беларускага народа ў Прыбайкале.

Згуртаванне беларусаў свету "Бацькаўшчына" ганарыцца супрацай з Іркуцкім таварыствам беларускай культуры. Спадзяемся, што і надалей нашы арганізацыі будуць працаваць разам.

Яшчэ раз віншуем Таварыства з юбілем і жадаем творчых поспехаў, нязгаснай энергіі, сіл і натхнення на далейшую працу па папулярызацыі беларускай культуры.

Управа МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"

ГУТАРКА

АЛЕГ РУДАКОЎ: МЫ ПАВІННЫ АХВЯРДАВАЦЬ ДЗЕЛЯ ТАГО, КАБ АБУДЗІЦЬ ЦІКАЎНАСЦЬ НАРОДА ДА СВАЁЙ ГІСТОРЫИ, ТРАДЫЦІИ, КУЛЬТУРЫ

Напярэдадні 15-гадовага юбілею Таварыства Іркуцкай культуры імя Яна Чэрскага сутыкнулася з пытаннем аб высыленні з займанага памяшкання. Пра гэтую і іншыя праблемы, а таксама пра планы па адзначэнні юбілею распавёў нязменны старшыня Таварыства Алег Рудакоў.

- Спадар Алег, у Вас ўзніклі праблемы з сядзібай, дзе размяшчаецца Таварыства. З чым гэта звязана і што можна зрабіць у такай сітуацыі?

- Мы здымаем сядзібу ў Камітэце муніцыпальнай маёрасці ў Іркуцку. У Расіі выйшаў закон, згодна з якім улады павінны пазбавіцца сваёй маёрасці амаль усёй, прадаць гэтую маёрасць прыватным асобам, каб не забяспечваць утрыманне гэтых аўктаў. Заставаўца ў іхнай маёрасці толькі тыя будынкі, якія належаць непасрэдна адміністрацыі, то бок, дзе чыноўнікі сядзяць і працуецаць. Гэтыя будынкі яны пакідаюць за сабой, а ўсе астатнія будынкі, якія належалі адміністрацыі, яны павінны распрадаць. І мы знаходзімся ў адным з такіх будынкаў. Згодна з законам, пытанне з продажам трэба вырашыць да 2013

года, то бок да гэтага часу мы маглі бы спакойна карыстацца памяшканнем, але нечакана прыйшла навіна, што наш будынак якраз збіраюцца выступіць на аукцыён. Пакуль яшчэ дакладна невядома, мы спрабуем нешта рабіць, лісты розных пішам. З другога боку існуе такі закон, згодна з якім, калі грамадская арганізацыя знаходзілася ў ад-

ным будынку больш за пяць гадоў, то яе не маюць права выгнаць проста так, нічога не прапанаваўшы ўзамен. І нам ужо прапаноўвалі адзін варыянт, але там нам выставілі такі кошт аренды, што мы не можам яго пацягнуць. Зараз нам пропанавалі другі варыянт, але там таксама будзе большая аренда, чым за-

раз. І пры гэтым больш сціплыя ўмовы, менш месца, таму мы пакуль не згаджаемся, але што будзе далей - невядома.

- Але ж таварыства ўвесе час плаціць аренду за памяшканне?

- Так, мы плацім аренду гарадскім уладам, але гэта была льготная аренда як для грамадской арганізацыі. Мы ўжо

11 год займае гэтае памяшкянне. Ад спачатку яно было ў непрыдатным ста-не, і мы больш за год там рабілі рамонт. Паступова, спачатку адзін пакой, потым другі, сваімі сіламі знаходзілі гро-шы, каб купляць нейкія матэрыялы.

- А тое, што зараз вам прапаноўваюць, гэта ўжо на камерцыйнай аснове?

- Так, гэта звычайная арэнда. Тое, што зараз нам прапаноўваюць, значна вышэй па кошце за тое, што мы плацілі. І ўвогуле я вымушаны сказаць, што мы падышлі да свайго 15-годдзя, так бы мовіць банкрутамі. На жаль, з 2007 года ў нас ніяма падтрымкі дзяржавы, я маю на ўвазе, абласных органаў улады. Раней нам давалі нейкія гроши на пра-вядзенне мерапрыемстваў, цяпер не даюць. І мы шукаем або спонсараў нейкіх, або самі скідваємся. Але пакуль што мы сваю актыўнасць не страцілі. Я думаю, мы знайдзем сродкі правесці 28 траўня фестываль "Гучы, гоман беларускі", а потым я паеду ў Баяндаеўскі раён му-зею ствараць.

- А што гэта будзе за музей?

- У адміністрацыі Баяндаеўскага раёна ўзнікла думка пабудаваць тры сядзібы: мангольскую юрту з прыбудовамі, рускую ізу з прыбу-довамі і таксама беларускую хату з прыбудовамі. Мы ўжо знайшлі ін-вестара на пабудову беларускай сядзібы. Гэта будзе па дарозе на Малае Мора Байкала, і тудой ездзіць шмат турыстаў, там будзе зроблена такса-ма кавярня. Мы там збіраемся не про-ста музей зрабіць, а яшчэ і час ад часу праводзіць беларускія святы, адчыніць краму "Беларускі сувенір". Хату мы возьмем у адной з беларускіх вёсак, утвораных у сталыпінскі час, мы яе купім і перавязём у музей, то бок гэта будзе гістарычны будынак. І ў хаце ўсярэдзіне таксама ўсё будзе зроблены, як у сталыпінскі час, адновім інтэр'ер, паставім печку там, скрыні, калаўрот, можа, кросны, карацей ўсё, што там было.

- У вас ўжо ёсьць нейкія прыклад-ныя даты, калі гэты праект можа быць реалізаваны?

- Я думаю, што да канца лета ўжо музей будзе пабудаваны. Там ужо пачалі будаўніцтва. Першыя крокі ўжо зроблены.

- У канцы траўня вы будзеце праводзіць фестываль "Гучы, гоман беларускі". Раскажыце, калі ласка, пра яго падрабязней.

- Гэты фестываль у нас ужо будзе сёмы, бо мы праводзім нашы фэсты адзін раз у два гады. Наша аддзяленне мае статус рэгіянальнага, і нашы аддзяленні раскіданыя па ўсіх Іркуцкай вобласці. Амаль ва ўсіх гэ-тих аддзяленнях ёсьць свае гурты. Ёсьць,

праўда, такія аддзяленні, дзе гуртоўняма, але там ёсьць бабулькі, якія спя-ваюць аўтэнтычныя беларускія спевы, старожытныя. Мы іх таксама запра-шаєм. То бок мы запрашаем любя-гурты, незалежна ад таго, ці яны на-лежаць да нашай суполкі, ці яны не належаць, якія спяваюць беларускія песні. Фестываль мае такое значэнне, бо гэта будзе конкурс. Лепшыя калек-тывы атрымаюць дыпломы лаўрэатаў, а тыя, хто не ўрайшоў у іх лік, атры-маюць дыпломы ўдзельнікаў. Кожны калектыву мы збіраемся ўзнагародзіць нейкім капштоўным падарункам аль-бо грашовай прэміяй. Бо я сам вы-датна разумею, што асабліва на мес-цах падтрымка вельмі патрэбная, да таго ж для гэтых ансамбліў, асабліва з перыферый, прыехаць у Іркуцк з вё-сак – гэта вельмі важна. Яны там у сябе нешта робяць, праводзяць нейкія свя-ты, і прыехаць у Іркуцк для іх вельмі важна, бо гэта нейкую такую рысу пад іх дзейнасцю падводзіць. То бок яны прыязджаюць і паказваюць самае леп-шае. Гэта такі абмен вопытам. Я так-сама спадзяюся, што прыедуць гості з Мінска, ужо ёсьць пэўныя дамоўленасці, павінен прыехаць гурт "Горынь", якія спяваюць аўтэнтычныя беларускія песні. Запрашаем таксама з іншых сібірскіх гарадоў. Пакуль што пацвердзілі, што з Новасібірска прыедуць. Будзе вялікі фестываль.

У гэтым годзе спаўненца 350 гадоў гораду Іркуцку. Мы не прости прымеркавалі фестываль да юбілею, а вырашылі, што кожны калектыву, які да нас прыедзе з розных рэгіёнаў, прывя-зе з сабой нейкі цікавы падарунак гораду Іркуцку. Потым мы зробім стэнд з гэтымі падарункамі ў Музее горада Іркуцка. Там будзе падпісаны "Бела-русы Прыйбайкалья гораду Іркуцку ў гонар 350-годдзя". Гэтую фішку нашу пакуль яшчэ ніхто не скапіраваў. А ўвогуле мы тут у Іркуцку часта задаём моду на нейкія новыя ініцыятывы.

- А што яшчэ будзеце ладзіць да свайго юбілею?

- 31 траўня мы збіраемся ладзіць афіцыйны прыём. Нам 15 год, і безумоўна, будзе шмат людзей з іншых нацыянальна-культурных ахвярніцтваў, з грамадскіх арганізацый, з якімі мы супрацоўнічаем, якія захочуць нас павіншаваць. Калі іх запусціць на фес-тываль 28 траўня, то зоймуць паўтары гадзіны часу адны віншаванні. Таму мы вырашылі на фестывалі агучыць толькі вітанні ад адміністрацыі вобласці, ад губернатара і ад мэра. А ўсе астатнія будуць агучаны 31 траўня. Мы пра-вядзём ўрачыстое пасяджэнне, на якім арганізуем фуршэт, будзем прымаць падарункі, віншаванні. Будзе святочны дзень, кожны зможа прыйсці,

нас павіншаваць, сказаць усё, што ён пра нас думае. Будзе ў нас такі Дзень народзінаў.

- Ва ўзначальваецце Таварыства на працягу 15 год, што ўвесь гэты час дае сілы, дапамагае рухацца наперад?

- У партасць. Справа ў тым, што я калі бачу, што шмат стэрэатыпу пра беларускі народ, пра беларускую тра-дыцыю, беларускую гісторыю з'яў-ляеца ў нас у Іркуцку, мне гэта дае нейкую такую ўпартую патрэбу, каб гэтыя стэрэатыпы ламаць. Напры-клад, 16 красавіка мы правялі вечарыну, прысвечаную беларусам, якія ўдзельнічалі ў фарміраванні гене-рала Андэрса. Дагэтуль у сродках ма-савай інфармацыі ў Іркуцку заўжды пісалі пра польскіх салдатаў, кшталту гэта была польская армія і польскія салдаты. І я раней нават над гэтым не задумваўся. Упершыню я над гэтым задумаўся, калі пачуў інтэр'ю аднаго ветэрана з горада Чарамхова, ён сказаў: "Я не паляк, я беларус". Я задумаўся і стаў шукаць, праводзіць даследаванні, і даведаўся, што ў арміі Андэрса было шмат беларусаў. І мы правялі такую гістарычную вечарыну з удзелам поль-скага консула, з удзелам гісторыкаў. Калі пачынаеш пра ўсё распавяданць, то атрымліваешца, што беларусы шмат чаго зрабілі, ёсьць шмат герояў, якія ваявалі ў арміі Андэрса, праславіліся ў бітве пад Монтэ-Касіна. Але пра гэта ніхто не ведае. Трэба змагацца з гэтым неяк, са стэрэатыпамі. Вось так сіцікаеш зубы і змагаешся. Бывае, што іншым разам стамляешся і не ведаеш, што рабіць, але ўсё роўна трэба гэты пласт неяк накіроўваць і рухаць. З палякамі гэта толькі адзін бок, а ёсьць жа ў нас рускія шавіністичныя настроеныя, якія кажуць: беларусы – дык гэта ж тыя са-мыя рускія, падумаеш, трошки гэкаюць смешна. Ворагаў беларушчыны вельмі шмат, і калі мы бу-дзем маўчаць, калі мы будзем ім ўсё дараваць, цярпець, то і народу нашага не будзе ўвогуле, ён знікне, ён растворыцца. Ёсьць та-кая праца ў Льва Гумілёва, ён там пісаў, што калі народ, нацыя знікае, то з'яўляюцца такія пасяднічныя асобы, то бок самаахвярніцтва, якія ахвяруюць сваім жыццем, грашыма, забяспечана-сцю, то бок мы павінны ахвяраваць, дзе-ля таго каб абудзіць цікаўнасць народа да сваёй гісторыі, традыцыі, культуры. Трэба гэта рабіць. Калі гэтага не рабіць, не абуджаць, то яно ўсё знікне, проста растворыцца. Каб моладзь пайшла за намі, трэба абудзіць у яе цікаўнасць да сваёй гістарычнай спадчыны, годнасць, што яны беларусы.

Гутарыла Таццяна Печанко,
прэс-сакратар
МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"

У САНКТ-ПЕЦЯРБУРГУ ПРАЙШОУ ПІКЕТ СУПРАЦЬ РЭПРЕСІЙ У БЕЛАРУСІ

Пікет супраць рэпрэсій у Беларусі прайшоу 26 красавіка калія прадстаўніцтва амбасады Рэспублікі Беларусь у Санкт-Пецярбургу.

Удзельнікі акцыі – грамадзяне Расійскай Федэрациі і Рэспублікі Беларусь – заляпілі раты скотчам з надпісам “цэнзура” і звязалі адзін аднага ланцугом. Па задуме арганізатораў, гэта сімвалізавала беларуское грамадства, скаванае страхам, якому беларускія ўлады забараняюць адкрыта выказваць сваё меркаванне аб тым, што адбываецца ў краіне. Удзельнікі пікету скандавалі “Ганьба!”, “Беларусі – так,

Лукашэнку – не!”, “Свабоду палітвязням!”, “Не рэпрэсіям у Беларусі!”. Выступоўцы на пікете гаварылі пра тое, што апошнім часам Беларусь ахапіла хвала рэпрэсіяў не толькі супраць іншадумцаў, але і шараговых грамадзян, якія адважыліся адкрыта выказаць сваю нязгоду з палітыкай дзеяния кіраўніка дзяржавы.

Завяршылася акцыя хвілінай маўчання ў памяць пра зніклых палітыкаў, ахвяраў тэракту ў Мінску 14 красавіка, а таксама ахвяраў палітычнага рэжыму, кінутых за краты.

Паводле Ігара Станкевіча

ЧАРНОБЫЛЬ... ФУКУСІМА... АСТРАВЕЦ?

У Беларускім грамадска-рэлігійным цэнтры Таронта (Канада) 15 траўня адбылася сустрэча з фізікам-ядзершчыкам, сустаршынёй руху “Вучоныя за бяз'ядзерную Беларусь” Ягорам Фядзюшыным. Яна была прымеркаваная да 25-гадзя Чарнобыльской катастрофы, і назва яе – “Проблемы і перспектывы будаўніцтва АЭС у Беларусі” адлюстроўвае трывогу грамадскасці ў суязі з гэтым праектам.

Дакладчык, які трыццаць пяць гадоў адпрацаваў у Інстытуце ядзернай энергетыкі ў Соснах і з'яўляецца аўтарам трыццаці вынаходніцтваў, у

драбніцах ведае праблемы “мірнага атама”. Яго пазіцыя наконт недапушчальнасці будаўніцтва АЭС у Беларусі (падтрыманая такімі вядомымі вучонымі, як Аляксей Яблыкаў, Георгі Лепін, Юры Варонежцаў і іншымі) была неаднаразова агучаная у сродках масавай інфармацыі і выклікала азлюбленасць беларускіх уладаў.

На выніках сустрэчы быўла прынятая рэзолюцыя, аднаголосна ўхваленая ўсімі прысутнымі. Вяла сустрэчу старшыня Згуртавання беларусаў Канады Валянціна Шаўчэнка.

Віялета Кавалёва

Тэкст прынятай рэзолюцыі можна прачытаць на сایце zbsb.org

У БЕЛАСТОЦКІМ УНІВЕРСІТЕЦЕ АДБЫЛАСЯ АЎТАРСКАЯ ВЕЧАРЫНА ЯНА ЧЫКВІНА

Літаратурная вечарына вядомага паэта, прафесара, даследчыка беларускай і рускай літаратур Яна Чыквіна адбылася 17 траўня ў Беластоцкім універсітэце. Мерапрыемства праходзіла ў межах 9-га Падляшскага фестывалю навукі і культуры.

Падчас імпрэзы прагучалі даклады пра беларускую літаратурнае аб'яднанне “Белавежа” і творчасць Яна Чыквіна як аднаго з яскра-

вых прадстаўнікоў гэтага аб'яднання. Студэнты чыталі вершы паэта па-беларуску і ў перакладах на рускую мову. Сам Ян Чыквін расказаў пра асаблівасці творчай дзейнасці і пра сваё разуменне пазіціі. Таксама ён чытаў пераклады польскіх паэтаў і свае ўласныя вершы.

Арганізавалі імпрэзу сябры навуковага кола русістай, якое існуе ў Беластоцкім універсітэце.

Паводле “Радыё Рацыя”

БЕЛАРУСКІ МУЗЫЧНЫ ТЫДЗЕНЬ У СТАЛІЦЫ ШВЕЦЫИ

Тыдзень з 1 па 8 траўня гэтага года можна з усімі правамі называць выключна насычаным беларускім культурным падзеямі ў Швецыі. Суполка беларусаў вітала ў Швецыі Змітра Вайношкевіча і яго музыкаў.

Мы былі сведкамі некалькіх бліскучых канцэртаў. Адзін з іх даў Зміцеру 2 траўня. Шэраг імпрэзаў у стакгольмскіх царкоўных храмах зрабіў таксама музычны хор “Канкордыя” пад кіраўніцтвам Галіны Казіміроўскай. Сярод тых, хто співаў у хоры, можна было ўбачыць і Стэфана Эрыксана, пасла Швецыі ў Беларусі, якога сёлета мы раней, 14 красавіка, віталі таксама ўсёй нашай суполкай.

1 траўня мы чакалі Змітрапа і яго каманду раніцай на яхце ў цэнтры Стакгольма. Бел-чырвона-белы сцяг быў далёка бачны ў гэту раніцу. Адвесці гасцей мы вырашылі на невялічкі, але вельмі прыгожы востраў, што ляжыць на стакгольмскім архіпелагу – Лагнродэн.

Гэта была цудоўная сустрэча – мы размаўлялі пра ўсё, пілі розныя напоі, зрабілі смачнае мяса. Зміцер адкрыў на Лагнродэн купальны сэзон 2011!

Песні пра Беларусь і бе-

ларускую душу віталі над Стакгольмам пераможна і моцна. Ніводны з канцэртаў немагчыма называць адкрыта палітычным. Хутчэй, наадварот... І ў гэтым, падаецца, іх моц. Бо палітыкі робяць справу і сыходзяць, а народ і яго культура застаецца.

Немагчыма не адзначыць ролю Стэфана Эрыксана, галоўнага шведскага дыпламата ў Беларусі, у падтрымцы гэтих самых істотных скарбніцаў беларускай культуры. Яго цудоўная беларуская мова і асабісты ўдзел у хоры Галіны Казіміроўскай – сведчанне таго, што Стэфан не проста пасол і чыноўнік сваёй краіны. Ён чалавек, які любіць Беларусь і робіць вялікую справу, каб наша мова і культура дайшлі да Швецыі і атрымалі тут сваё прызнанне і пашану.

Такія звычайнія чалавечыя контакты адкрываюць перспектыву і даюць магчымасці спадзявацца, што нашы стасункі са шведскім грамадствам будуть толькі пашырацца. З боку суполкі праца па паглыбленні такіх контактаў будзе прадоўжана.

Юры Кажура, старшыня
Рады Беларусаў Швецыі
sverigesbelarusier.se

ЖЫВОЕ БЕЛАРУСКАЕ СЛОВА ГУЧАЛА Ў ПРАЗЕ

Невялічкі пакой пражскай кавярні «Sladkovský», дзе праходзіў 3 траўня беларускі літаратурны вечар, сваім інтэр'ерам і атмасферай пераносіў у 20-30-ыя гады мінулага стагоддзя, калі кавярні былі цэнтрам культурнага і літаратурнага жыцця. Вечар аказаўся надзвычай цёплым і кранальным, ён нагадаў, якую радасць можа прыносіць мастацтва жывога слова.

Вёў імпрэзу вядомы паэт Андрэй Хадановіч, якога для чэхаў тлумачыў перакладчык Сяргей Сматрычэнка.

Першай прачытаць свае вершы выйшла пераможца конкурсу беларускага ПЭН-цэнтра да 100-годдзя Ларысы Генюш - Наста Баярскіх, якая піша пад псевданімам Ася Волкава.

Вядомы перакладчык Сяргей Шупа прадставіў свае пераклады твораў Татьяны Громачы і Міленкі Ергавіча з харвацкай.

Парадаваў сваім выступам Ян Максімюк, які прачытаў пераклад украінскай пісьменніцы Аксаны Забужкі на... падляшскую мову.

Не асаблівы аматар публічных выступаў, пражскі паэт і пісьменнік Макс Шчур усё ж выйшаў, каб прачытаць свае творы, а таксама пераклады вершаў Уладзіміра Някляева на чэшскую мову. Ён нават распходрыўся і выкананаў адну са сваіх даўніх песень

Выступае Андрэй Хадановіч

“Вандроўнік Драздовіч”.

Пасля Макса Шчура свае новыя вершы прачытала літараторка Марыяка Мартысевіч. Яна зачытала і свой пераклад на беларускую мову верша Іржы Сухага, які ў арыгінале агучыў паэт і пісьменнік, старшыня чэшскага ПЭН-клуба Іржы Дзедэчак. Ён быў адзіны выступоўца-чэх. Іржы Дзедэчак не толькі прачытаў некалькі сваіх вершаў,

але і зладзіў сапраўдны канцэрт.

Апошнім выступаў Андрэй Хадановіч. Сваймі вельмі дасціпнымі вершамі ён не даў засумаваць публіцы ні на хвіліну. Пачаўшы з вершаў, Андрэй плаўна перайшоў да музыкі, завяршыўшы выступ чудоўнай песняй Леанарда Коэна “Алітуя” ў беларускім перакладзе.

Паводле belkvertal.org

ЧАРНОБЫЛЬСКІ МІТЫНГ НА МАНХЭТЭННЕ

На 25-ю гадавіну Чарнобыльскай трагедыі, 26 красавіка, Нью-ёрскі аддзел БАЗА правёў мітынг салідарнасці з ахвярамі Чарнобыля і адначасна мітынг пратэсту супраць палітыкі беларускіх уладаў у дачыненні да насельніцтва забруджаных радыяцыйнай тэрыторыяй і ліквідатораў, а таксама супраць будаўніцтва АЭС у Беларусі.

Удзельнікі мітынгу сабраліся наспраць будынка штаб-кватэры ААН, дзе ў гэты час праходзіла пасяджэнне, прысвечанае трагічнай гадавіне. Старшыня Нью-ёрскага аддзела БАЗА Віталь Зайка распавёў пра мэты мітынгу і зрабіў агляд сітуацыі з радыёактыўным забруджаннем і ліквідаций наступстваў катастрофы за чвэрць стагоддзя.

Удзельнікі мітынгу трymалі белы-чырвона-белыя сцягі і плакаты: “Чарнобыль – 25 год пакутаў”, “Дзве бяды Беларусі – Лукашэнка і Чарнобыль”, “Беларусі не патрэбны другі Чарнобыль!”. Мінакам раздавалі ўлёткі з інфармацыяй пра наступствы ядзернай катастрофы ў Беларусі.

Паводле e-krama.com

БЕЛАРУСЫ АМЕРЫКІ АДКРЫЛІ ЛЕТНІ СЕЗОН

Канцэрт “Зорна-паласаты жывыя беларускі гук” у выкананні гурта “Vertex” адбыўся 14 траўня ў Гайдленд-парку (Нью-Джэрсі, ЗША). Інтэрнацыянальная каманда музыкаў выканала вядомыя кампазіцыі беларускіх групп, а таксама шэраг сваіх твораў. Гэтым мерапрыемствам было абавешчана адкрыццё беларускага летняга сезону.

Пляцоўка для канцэрту была абрана невыпадковая. Яе месцазнаходжанне вельмі зручнае як для тых, хто живе ў Нью-Ёрку, так і для жыхароў Філадэльфіі. Гэтыя гарады бадай можна лічыць зараз найболыш беларускімі з усіх амерыканскіх пасяленняў.

Улюблёныя “Паветраны шар”, “Грай”, “Менск-Мінск” ды канешне “Тры Чарапахі” гучалі над звычайна ціхім амерыканскім гарадком. Патанчыць ды паспяваць пад гэтыя кампазіцыі разам з сябрамі-беларусамі сабраліся і зусім маленькія – хто толькі робіць першыя крокі ў жыцці, і тыя, каму ўжо знаёма роля дзядуляў і бабуляў.

Канцэрт праходзіў на адкрытай

плоцоўцы – надвор’е не перашкодзіла, нягледзячы на хадзіўшыя цэлы дзень над мястэчкам хмары.

Пасля канцэрту ўсіх гасцей мера-прыемства ў грамадскай зале беларускай царквы, што знаходзіцца побач, чакала піца. Некалькі гадзін яшчэ ішлі размовы, абмеракаванні апошніх падзеяў у Беларусі, расповеды тых, хто толькі вярнуўся з Радзімы.

“Гэтая наша ініцыятыва, можна скazaць, пробнае мерапрыемства. І тое, што першы блін не спёкся камяком, – гэта адназначна. Па тых станоўчых эмоцыях, што атрымалі падчас канцэрту і гледачы, і музыкі, і арганізатары, становіцца зразумелым, для чаго ўсё і задумвалася”, – сказаў адзін з ініцыятараў ды арганізатораў канцэрту Віталь Самсонаў.

У бліжэйшым часе плануюцца масавыя выезды на рок-фэсты на цэлы ўік-энд, сплавы па рацэ, беларускія канцэрты ды, безумоўна, традыцыйнае наведванне беларускага Купалля і шмат іншых цікавостак.

Паводле belmov.org

АКТЫВІСТЫ БЕЛАРУСКАЙ ДЫЯСПАРЫ ПІКЕТАВАЛІ ЕЎРАБАЧАННЕ

Актыўісты беларускай дыяспары ў Нямеччыне, Францыі і Бельгіі правялі пікет у Дзюсельдорфе перад будынкам, дзе адбываўся фінал Еўрабачання, з патрабаваннем вызвалення палітвязняў.

Пікетоўцы трymалі бел-чырвона-белыя сцягі і плакаты, прысвечаныя беларускім палітвязням.

Сваё паведамленне для радыё "Свабода" арганізатар акцыі Міхась Шэндзік супрадзіў наступнымі словамі: "Мы лічым, што акцыя атрымалася ўдалай, бо нас здымалі з дзясятак тэлевізійных кампаній (срод якіх Euronews, Skynews, Al Djazira, расійскі канал), бралі інтэрв'ю шматлікія радыёкарэспандэнты. Нас здымалі таксама тысячи гледачоў Еўрабачання. Сярод

здымкаў дасылаем адзін з паліцый (нямецкі АМАП), якай нас ахоўвала. Мы хочам, каб беларусы маглі пабачыць чалавечы твар нямецкага АМАПу і параўнаць яго з "тварам" беларускага АМАПу".

Радыё "Свабода"

У ВІЛЬНІ НАГАДАЛІ ПРА ПАДЗЕІ 19 СНЕЖНЯ Ў МІНСКУ

19 траўня ў Вільні, каля беларускай амбасады праішла акцыя, якая нагадала пра падзеі 19 снежня 2010 г. у Мінску, калі была жорстка разагнана мірная акцыя пратэсту апазіціі супраць фальсіфікацыі вынікаў прэзідэнцкіх выбараў.

У рамках акцыі была зладжана,

між іншага, выставка фотаздымкаў пра падзеі на плошчы 2010 г. у Мінску.

"Мы заклікалі людзей - віленчукоў беларусаў, якія прымалі ўдзел у акцыі, - падпісаць паштоўкі палітвязняўленым. Людзі з ахвотнасцю падпісваліся", - распавеў адзін з арганізатораў мера-прыемства Юры Алейнік.

Паводле "Радыё Рацыя"

IN MEMORIAM

МІХАСЬ СТРАПКО (1918-2011)

У Светлы Панядзелак 25 красавіка 2011 г. пайшоў з жыцця Мітрафорны Протаіерэй а. Міхайл Страпко, былы настаяцель (з 1982 да 1999 гг.) Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнае царквы Святой Жыровіцкай Іконы Божая Маці ў Кліўлендзе (штат Агая, ЗША).

belapc.org

***

Управа Згуртавання беларусаў свету "Бацькаўшчына" выказвае шчырыя спачуванні ўсім, хто ведаў а. Міхася Страпко, у сувязі з цяжкай стратай. Вечная памяць!

Беларусы ў свеце
№05 (111), травень 2011

Інфармацыйны бюлетэнь
МГА "ЗБС "Бацькаўшчына".
Распаўсюджваецца на правах
унутранай дакументацыі.

Меркаванні аўтараў могуць не
супадаць з думкамі рэдакцыі.
Падрыхтоўка матэрыялаў і
вёрстка - Т. Печанко
Адказныя за нумар -
Н. Шыдлоўская, А. Макоўская
Наклад 250 асобнікаў

БЕЛАРУСКІ КАЛЯНДАР ПАМЯТНЫХ ДАТ НА ЧЭРВЕНЬ 2011 ГОДА

1 чэрвеня - 95 гадоў таму, у 1916-м, у Вільні створаны Беларускі клуб.

3 чэрвеня - 225 гадоў таму, у 1786-м, нарадзіўся Канстанцін Тызенгаўз (1786-1853), асветнік, прыродазнавец.

4 чэрвеня - 25 гадоў таму, у 1986-м, у Маскве памерла Канстанцыя Буйло (у замужжы Калечышчы) (1893-1986), паэтка.

9 чэрвеня - 120 гадоў таму, у 1881-м, нарадзіўся Іван Луцкевіч (1881-1919), грамадска-палітычны дзеяч, археолаг, этнограф, публіцыст.

11 чэрвеня - 85 гадоў таму, у 1926-м, нарадзіўся Дзмітрый Сямёнаў (1926-1982), літаратар, дзеяч эміграцыі ў ЗША.

12 чэрвеня - 100 гадоў таму, у 1911-м, нарадзіўся Мікола Панькоў (1911-1995), бібліяфіл, дзеяч эміграцыі ў Нямеччыне і ЗША.

14 чэрвеня - 115 гадоў таму, у 1896-м, нарадзіўся Пётр Татарыновіч (1896-1978), святар, грамадска-культурны дзеяч, літаратар, выдавец, дзеяч эміграцыі ў Італіі і Ватыкане.

15 чэрвеня - 20 гадоў таму, у 2001-м, памёр Валерый Навіцкі (да 1945 г. Валянцін Новік) (1920-2001), грамадска-культурны дзеяч, дзеяч эміграцыі ў Канадзе.

16 чэрвеня - 80 гадоў таму, у 1931-м, у Вільні з-за пераследу польскімі ўладамі застрэліўся Францішак Рамейка (1881-1931), беларускі каталіцкі святар.

19 чэрвеня - 185 гадоў таму, у 1926-м, у Вільні выйшаў першы нумар газеты "Народная справа" (выдавалася да 27 лістапада 1926 г., выйшла 38 нумароў).

19 чэрвеня - 70 гадоў таму, у 1941-м, у Берліне беларускімі дзеячамі створаны Беларускі Нацыянальны Цэнтр - правобраз беларускага ўрада. Кіраўнік - Мікола Шчорс.

21 чэрвеня - 50 гадоў таму, у 1961-м, у Бярозе заснаваны гісторыка-краязнаўчы музей.

22 чэрвеня - 115 гадоў таму, у 1896-м, нарадзіўся Браніслаў Туронак (1896-1938), культурна-грамадскі дзеяч, публіцыст.

22 чэрвеня - 70 гадоў таму, у 1941-м, пачатак Вялікай Айчыннай вайны і нямецкай акупацыі.

22 чэрвеня - 65 гадоў таму, у 1946-м, у Рэгенсбургу (Баварыя, Нямеччына) заснавана Крыўіцкае Навуковае таварыства імя Францыска Скарыны (старшыня Янка Станкевіч).

Адрас рэдакцыі:

вул. Рэвалюцыйная, 15, г. Мінск 220030,
Рэспубліка Беларусь
www.zbsb.org
zbsb@tut.by

тэл./факс (+375 17) 200-70-27